

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **M. J. B.**, bytom Ľ. O. X., N., zastúpenej advokátom J. M. C., so sídlom Š. X., N., proti žalovanému: **Mesto Nitra**, Štefánikova trieda 60, Nitra, za účasti: **T. S. S., A.**, so sídlom K. N. X., B., IČO: X., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007, na odvolanie žalobkyne a účastníka konania proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. júna 2010 č.k. 11S/134/2009-93 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. júna 2010, č.k. 11S/134/2009-93, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením č.k. 11S/134/2009-93 zo dňa 30. júna 2010 zastavil konanie (§ 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) o žalobe žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007. Krajský súd uviedol, že žalobkyňa napadla prvostupňové správne rozhodnutie, voči ktorému je prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie, pričom žalobkyňa využila toto svoje procesné právo a dňa 19. mája 2010 proti preskúmanému rozhodnutiu podala odvolanie, o ktorom zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Nebola teda splnená podmienka konania podľa druhej hlavy

piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keďže žaloba smerovala proti neprávoplatnému rozhodnutiu.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo, pretože konanie vo veci bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku). Zároveň dodal, že nezistil dôvod na použitie ust. § 146 ods. 2, veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko nemožno konštatovať, že zastavenie konania zaviniť žalovaný.

Proti tomuto uzneseniu podali prostredníctvom právnych zástupcov v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa a účastník konania obchodná spoločnosť T. S. S., A.

Žalobkyňa podaným odvolaním napadla výrok o trovách konania. Žiadala, aby odvolací súd z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ Občianskeho súdneho poriadku zmenil v časti trov konania napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. júna 2010, č.k. 11S/134/2009-93 a žalobkyňi priznal náhradu trov prvostupňového konania vo výške 509,03 € a odvolacieho konania vo výške 78,76 €. Namietala, že žalovaný správny orgán mal možnosť predísť podaniu žaloby, a preto je zodpovedný za jej výsledok, nakoľko žalobkyňa sa už pred podaním žaloby domáhala doručenia stavebného povolenia, pričom stavebník ako aj správny orgán mali vedomosť o majetkových nárokoch žalobkyne už v čase jeho vydania.

Krajskému súdu vyčítala, že jeho rozhodnutie o zastavení konania vychádza iba z toho, že uznesením prikázal žalovanému správny orgán doručiť žalobkyňi predmetné stavebné povolenie, t.j. prikázal žalovanému splniť si svoju povinnosť, ktorú v pôvodnom konaní opomenul. Mala za to, že až po doručení stavebného povolenia mohla podať odvolanie, čoho výsledkom bolo „zneprávoplatnenie“ stavebného povolenia a následné zastavenie konania pred krajským súdom. Poukázala na ust. § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, s ohľadom na ktoré vyslovila názor, že k zastaveniu konania ako aj k podaniu žaloby došlo iba z dôvodu, že žalovaný si nespĺnil zákonnú povinnosť podľa § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v nadväznosti na § 59 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Zároveň upozornila na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 22/02 zo dňa 16. apríla 2003. Zdôraznila, že uplatňovanie základných

práv zo strany žalobkyne nemôže byť na jej ujmu, nakoľko na to, aby jej bolo doručené stavebné povolenie, vynaložila žalobkyňa nemalé náklady (vrátane súdneho poplatku).

Účastník konania obchodná spoločnosť T. S. S., A. podal odvolanie v plnom rozsahu a navrhol, aby odvolací súd uvedené uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nezákonnosť uznesenia o zastavení konania, nakoľko mal za to, že konanie pred súdom trpí vadami, dôsledkom ktorých je nesprávne rozhodnutie vo veci. Tvrdil, že napadnutým uznesením mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože neboli splnené podmienky pre zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Za prejav arbitrárnosti a porušenie práv účastníka konania na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pokladal absenciu odôvodnenia rozhodujúceho argumentu v rozhodnutí krajského súdu, spočívajúceho v tvrdení, že stavebné povolenie je právoplatné, nakoľko bolo doručované verejnou vyhláškou, pričom lehota na podanie odvolania uplynula 14. februára 2007. Ďalej namietal, že uznesenie o zastavení konania vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, v dôsledku čoho súd použil nesprávne ustanovenie právneho predpisu a tým vec nesprávne právne posúdil.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia účastník konania vyvodil, že súd zastavil konanie o žalobe žalobkyne podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pretože podanie kvalifikoval ako riadne podané odvolanie proti stavebnému povoleniu podľa § 53 a nasl. správneho poriadku. Uviedol, že súd považoval uznesenie o doručení (zrejme uznesenie č.k. 11S/134/2009-84 zo dňa 23. apríla 2010, ktorým Krajský súd v Nitre žalovanému uložil povinnosť doručiť žalobkyni preskúmané rozhodnutie) za rozhodnutie, na základe ktorého bola „odňatá“ resp. „zrušená“ právoplatnosť stavebného povolenia. Vyjadril nesúhlas s uvádzanými závermi a doplnil, že podanie nemožno kvalifikovať ako odvolanie proti stavebnému povoleniu podľa § 53 a nasl. správneho poriadku, nakoľko stavebné povolenie je aj v súčasnosti právoplatné a uznesenie o doručení nemôže „odňať“ resp. „zrušiť“ právoplatnosť stavebného povolenia. Zdôraznil, že odvolanie proti stavebnému povoleniu nie je prípustné, keďže toto bolo doručované verejnou vyhláškou, preto bolo doručované aj žalobkyni a lehota na podanie riadneho odvolania podľa § 53 a nasl. správneho poriadku uplynula (aj pre žalobkyňu) dňa 14. februára 2007.

Vo vzťahu k uvedenému vyslovil, že platné právo nepozná inštitút „odňatia“ právoplatnosti právoplatnému rozhodnutiu, pričom jediný spôsob, akým je možné odňať účinky právoplatnému rozhodnutiu je zrušiť takéto rozhodnutie v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku podľa správneho poriadku alebo rozsudkom súdu v správnom súdnictve. Stavebné povolenie však takýmto spôsobom nikdy zrušené nebolo, keďže uznesením o doručení súd nariadil žalovanému doručiť stavebné povolenie, ktoré bolo a zostalo právoplatné.

Ohľadom doručovania stavebného povolenia verejnou vyhláškou uviedol, že v takomto prípade sa uplatňuje právna fikcia, podľa ktorej rozhodnutie bolo doručené bližšie neurčenému okruhu a počtu adresátov a všetkým takýmto bližšie neurčeným osobám z neho vznikli niektoré práva a povinnosti. Dodal, že takýto okruh zahŕňa všetky osoby a v súvislosti s nimi platí právna fikcia, že im stavebné povolenie bolo doručené a nikomu už nemôže byť doručované opätovne. Podmienky pre uplatnenie inštitútu doručovania verejnou vyhláškou v stavebnom konaní sú upravené v § 61 ods. 4 a § 69 ods. 1, 2 stavebného zákona, podľa ktorých sa takýto spôsob doručovania použije „aj pri zvlášť rozsiahlych stavbách, stavbách s veľkým počtom účastníkov konania“. Ďalej uviedol, že platná právna úprava nedefinuje pojem „veľký počet účastníkov“, ktorý by bez pochybností oprávňoval použitie inštitútu doručovania verejnou vyhláškou. Vyslovil názor, že pri rozhodovaní o použití inštitútu doručovania verejnou vyhláškou, ide o použitie správneho uváženia, ktoré v zmysle § 245 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúmava iba v obmedzenej miere, konkrétne či rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Poukázal na vyjadrenie žalovaného, v zmysle ktorého v konaní o vydanie stavebného povolenia bol dôsledne zisťovaný počet účastníkov konania, keď žalovaný dospel k záveru, že počet presahoval 50 účastníkov, teda bola rešpektovaná zásada materiálnej rovnosti. Namietal skutočnosť, že súd sa v napadnutom rozhodnutí podmienkami pre uplatnenie právnej fikcie doručenia nezaoberal, pričom tieto účastníci konania považoval za splnené, nakoľko stavebné povolenie bolo doručované všetkým subjektom, ktorých práva by ním mohli byť potenciálne dotknuté. Preto platí právna fikcia, že stavebné povolenie bolo žalobkyni riadne doručené už v roku 2007 a opätovné doručenie toho istého stavebného povolenia na podklade uznesenia o doručení nemá žiadny vplyv na predchádzajúce plynutie zákonných lehôt na podanie odvolania podľa správneho poriadku.

Na základe uvedeného účastník konania dospel k záveru, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, keď neskúmal podmienky za akých stavebné povolenie nadobudlo právoplatnosť, a použil ust. § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku napriek tomu, že hypotéza tohto ustanovenia nebola naplnená, čím vec nesprávne právne posúdil. Mal za to, že týmto postupom súdu prvého stupňa bol založený dôvod pre zrušenie uznesenia o zastavení konania podľa § 221 ods. 1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku. Dodal, že zhodne so žalovaným vo svojich vyjadreniach tvrdili, že žalobkyňa nie je účastníčkou stavebného konania, ktorá skutočnosť má podstatný význam pre postup súdu v konaní o podanej žalobe, avšak krajský súd sa s týmito argumentmi nijakým spôsobom nevysporiadal. Preto postup súdu považoval za arbitrárny. V závere uviedol, že je osobou oprávnenou na podanie odvolania, čo podrobne zdôvodnil.

Dňa 19. augusta 2010 bolo Krajskému súdu v Nitre doručené vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu účastníka konania, v ktorom uviedla, že stavebné povolenie nemohlo nikdy nadobudnúť právoplatnosť, pretože nebolo doručené všetkým účastníkom konania. Mala za to, že uvedené nemohla ovplyvniť skutočnosť, že bolo doručované verejnou vyhláškou, keďže žalobkyňa nebola považovaná za účastníčku konania. Vyslovila názor, že doručovanie verejnou vyhláškou vôbec nemalo byť použité, nakoľko v danej veci išlo o malý počet účastníkov, ktorí boli stavebnému úradu ako aj stavebníkovi známi, a ktorých počet bol 16. Vyjadrila sa, že tento jej záver potvrdzuje aj ďalšie stavebné konanie, v ktorom išlo o prístupovú cestu k budúcej stavbe, kde bolo doručované poštou a nie verejnou vyhláškou, pričom išlo o ten istý okruh účastníkov. Ohľadom tvrdenia účastníka konania, že zákon nemá ustálený počet účastníkov, kedy sa doručuje verejnou vyhláškou a kedy priamo účastníkom, žalobkyňa uviedla, že počet 50 bol už dlhoročne uplatňovaný praxou správnych orgánov, čo bolo akceptované aj zo strany súdu, preto túto námietku považovala za neopodstatnenú. Ďalej uviedla, že po vydaní uznesenia, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému doručiť napadnuté rozhodnutie žalobkyňi, táto podala proti nemu odvolanie, ktorú skutočnosť súdu oznámila, preto zanikla možnosť súdu rozhodovať o žalobe, keďže podľa ustanovenia § 247 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je predpokladom postupu podľa druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Preto podľa žalobkyne išlo o rozhodnutie, ktoré nemôže byť

predmetom preskúmania súdom, ktorý s ohľadom na uvedené konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku vo veci zastavil. Doplnila, že tento záver žalobkyne nemôže ovplyvniť skutočnosť, že správny orgán vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť predmetného rozhodnutia. V závere podania uviedla, že rozhodnutie Krajského súdu v Nitre je vecne správne a nedošlo ku konaniu súdu, ktorým by bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom a navrhla toto rozhodnutie v časti o zastavení konania potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniam žalobkyne a účastníka konania nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobkyňa podala žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného – Mesta Nitra č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007 (povolenie stavby „H. T. – Dostavba obchodnej zóny“ na B. C. v N. na pozemkoch X., X., X., X., X., X.X., X., X., X., X., X., X. katastrálne územie N. pre stavebníka T. S. S., A.).

Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 11S/134/2009-84 zo dňa 23. apríla 2010 uložil žalovanému doručiť žalobkyňi rozhodnutie č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007, odôvodňujúc uvedené skutočnosťou, že žalobkyňa (resp. jej právny predchodca) mal byť účastníkom stavebného konania a bolo im potrebné vydanie stavebného povolenia oznámiť doručením jeho písomného vyhotovenia postupom podľa § 24 ods. 1, resp. podľa § 25 ods. 5 správneho poriadku (v prípade, ak mal právneho zástupcu).

Listom zo dňa 10. júna 2010 žalovaný súdu oznámil, že predmetné stavebné povolenie bolo žalobkyňi prostredníctvom právneho zástupcu doručené dňa 7. mája 2010 a následne dňa 19. mája 2010 proti nemu podala odvolanie.

Odvolaací súd prípisom zo dňa 24. mája 2011 žiadal Krajský stavebný úrad v Nitre o zaslanie spisového materiálu vo veci vedenej prvostupňovým správny orgánom – Mestom Nitra pod sp. zn. SP 15544/2006, postúpeného Krajskému stavebnému úradu v Nitre dňa 9. júna 2010. V prípade nemožnosti urýchleného zaslania žiadaného spisového materiálu, bol správny orgán druhého stupňa vyzvaný na oznámenie stavu vyššie uvedeného konania.

Dňa 2. júna 2011 bola tunajšiemu súdu doručená odpoveď Krajského stavebného úradu v Nitre, v ktorej uviedol, že kompletný spisový materiál Mesta Nitra sp. zn. SP 15544/2006 spolu so spisovým materiálom Krajského stavebného úradu v Nitre sp. zn. KSUNR-2010-754 bol listom č. KSUNR-2010-1047-004 zo dňa 2. novembra 2010 predložený Krajskému súdu v Nitre k veci vedenej pod sp. zn. 11S/151/2010 žalobcu T. S. S. A., so sídlom K. námestie X., B.. Zároveň oznámil, že konanie pred Krajským súdom v Nitre nie je ukončené.

Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky výzvou zo dňa 3. júna 2011 Krajský stavebný úrad v Nitre žiadal o oznámenie, či vo veci odvolania Mgr. J. B. proti rozhodnutiu Mesta Nitra č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007 bolo právoplatne rozhodnuté, a v takom prípade ako Krajský stavebný úrad v Nitre vo veci rozhodol.

Krajský stavebný úrad v Nitre na uvedenú výzvu reagoval dňa 6. júna 2011, keď vo svojej odpovedi tunajšiemu súdu oznámil, že jeho rozhodnutím č. KSUNR-2010-754-015 zo dňa 9. augusta 2010 bolo podľa ust. § 59 ods. 2 správneho poriadku zrušené rozhodnutie Mesta Nitra č. SP 15544/2006-007-Ing.Ki zo dňa 12. januára 2007. Zároveň súdu zaslal koncept cit. druhostupňového správneho rozhodnutia, nakoľko originál sa nachádza na Krajskom súde v Nitre.

Podľa § 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ak rozhodnutie správneho orgánu bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora, súd konanie o žalobe preruší až do jeho vybavenia; **ak napadnuté rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví.** Obdobne sa postupuje, ak pred podaním žaloby na súd sa proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu podal mimoriadny opravný prostriedok.

Podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil skutkový stav danej veci a dospel k záveru, že v tomto prípade potvrdí napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože je vo výroku vecne správne, avšak z iných dôvodov. S poukazom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia žalovaného, čím odpadol predmet súdneho preskúmania, súd zastavuje konanie podľa § 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, keďže napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo zrušené iným spôsobom, než je rozhodnutie súdu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto dôvodu podľa názoru odvolacieho súdu nie je potrebné vyjadrovať sa k jednotlivým bodom odvolania účastníka konania T. S. S., A., keďže bol zrušený predmet súdneho prieskumu.

Pokiaľ ide o odvolanie žalobkyne, ktorým napadla výrok o trovách konania, odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, ktorý žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal. Ohľadom uvedeného podotýka, že procesnými predpokladmi na priznanie náhrady trov konania podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sú

- čiastočný alebo plný úspech žalobcu v konaní,
- neexistencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by bránili priznaniu náhrady trov,
- žalobca sa náhrady trov konania výslovne nezriekol.

Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Účastník, ktorý mal plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Ak účastník nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každý účastník (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešný a sčasti neúspešný. Vo všeobecnosti platí, že ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa nebola úspešná v konaní pred súdom prvého stupňa (ani čiastočne), preto nesplnenie tohto

predpokladu odôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania, a to aj v prípade naplnenia ostatných predpokladov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne uvedené v odvolaní napádajúcim výrok uznesenia krajského súdu o trovách konania za neopodstatnené. Odvolací súd zároveň konštatuje, že zrušením napadnutého rozhodnutia žalovaného odpadol predmet súdneho preskúmania a teda bol daný dôvod pre zastavenie konania o žalobe v súlade s ustanovením § 250i ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku na rozdiel od súdom prvého stupňa citovaného § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Jeho uznesenie je však vecne správne a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

V tomto kontexte sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal aj otázkou procesného postavenia účastníkov konania, konkrétne obchodnej spoločnosti T. S. S., A. Krajský súd v Nitre túto uznesením č.k. 11S/134/2009-61 zo dňa 19. februára 2010 pribral do konania na strane žalovaného v 2/ rade, čo odôvodnil skutočnosťou, že žalobou napadnuté rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o povolení stavby sa spoločnosti T. S. S., A. bezprostredne dotýka, keďže v čase jeho vydania nepochybne bola účastníkom stavebného konania ako stavebník stavby. V súvislosti s uvedeným však odvolací súd poukazuje na ust. § 250 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je žalovaným pri rozhodnutiach vydaných v správnom konaní správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, ako nositeľ konkrétnych právomocí. Vzhľadom k tomu odvolací súd uvádza, že s predmetným rozhodnutím krajského súdu sa stotožnil v tom smere, že spoločnosť T. S. S., A. patrí do okruhu účastníkov konania o žalobe žalobkyne, avšak nie je možné priznať jej procesné postavenie žalovaného v konaní pred správnym súdom.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.

V Bratislave 22. júna 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Bartalská